

قاب لار

شرح ظروف و ادوات

رایج در آذربایجان

گردآوری

زهرة وفائى

تبریز ۷۸

قاب‌لار

شرح ظروف و ادوات

رایج در آذربایجان

گردآوری
زهره وفائی

تبریز ۷۸

وفائی، زهره، ۱۳۳۲ - گردآورنده.

قابلار: شرح ظروف و ادوات رایج در آذربایجان / گردآوری

زهره وفائی. - تبریز: زینب (س)، ۱۳۷۸.

۶۵ ص.: مصور.

ISBN: 964-7003-03-X

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. اسباب و وسایل -- ایران -- آذربایجان.

۲. اسباب و وسایل -- اصطلاح‌ها و تعبیرها.

الف. عنوان.

۶۸۳/۸

ق ۷ و ۸ / ۸ / GN۴۲۶

۲۷۱۹۵ - ۷۸ م

کتابخانه ملی ایران

ناشر: انتشارات زینب تبریز، ص. پ ۵۱۳۲۵ / تلفن: ۵۲۲۵۶۷۰ - ۴۱
۳۳۶۹

نام کتاب: قابلار

گردآورنده: زهره وفائی

□ نوبت چاپ: اول ۱۳۷۹ □ تیراژ: ۱۰۰

□ تعداد صفحات: ۶۶ صفحه □ قطع: رقی

□ شابک: X-۰۳-۷۰۰۳-۹۶۴ ISBN 964-7003-03-X

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(تقدیم به زنان آذربایجان که ذاتاً کدبانو آفریده شده‌اند)

مجموعه حاضر شرحی مختصر از ظروف و ادوات کار رایج در آذربایجان، در یکصد سال اخیر می‌باشد. شرح کامل آنها مستلزم تحقیقی وسیع و همه جانبه و گروهی می‌باشد چراکه آذربایجان سرزمینی وسیع با مردمانی کوشا و علاقمند به زندگی و تلاش می‌باشد. در چنین سرزمینی که کار جزء لاینفک حیات است، دست یافتن به ادوات کار، از هر نوع و هر صنف ممکن و قرین به حقیقت دیده می‌شود. ساختن ظروف و ادوات در این منطقه نیز تابع تاریخ و تمدن و فرهنگ و امکانات بالقوه فیزیکی و طبیعی منطقه است. قومی که سفر را از واجبات زیستن می‌داند طبیعی است مقدمات آن را به نحو احسن فراهم آورد. ظروف مخصوص سفر در میان این قوم به اشکال مختلف به چشم می‌خورد. کوچ نمودن بیلاق و قشلاق نمودن، تغییرات فصلها که مستلزم تغییر کار و شغل نیز هست، تنوع فراوانی به این ادوات بخشیده است. سفره‌های آذربایجانی که تمثیل تنوع و زیبایی در میان ملل شرق می‌باشد، نیاز به ظروفی دارد که با این

تنوع همخوانی داشته باشد فلذا در این مجموعه می‌توان به ظروفی تفتنی و زیبا برخورد که شاید در میان دیگر ملل کمتر به آن می‌توان دسترسی یافت. آشپزخانه در میان خانوارهای آذربایجانی نیمی از منزل تلقی می‌شود. و در عین حال به عنوان یک سرمایه از آن یاد می‌گردد. چراکه انتخاب جنس ظروف نیز با محاسبه و دقت صورت می‌پذیرد. استفاده از ظروفی که جنس آنها همیشه در بازار خرید و فروش رونق دارد از محسنات تدبیری این قوم بشمار می‌رود. ظروف فلزی و بیشتر مسی و چدنی که هم احتمال شکستن و از بین رفتن را ندارد و هم قابل معاوضه و خرید و فروش است، سهم بیشتری را در میان این ظروف دارند. داشتن چند رقم ظرف نقره‌ای از ملزومات خانواده‌های آذری است. در عین حال توجه به زیبایی و نوع کارآیی و مدت مدید استفاده موجب تهیه این ظروف می‌گردد. از عوامل تنوع این ظروف می‌توان به تعداد افراد خانواده، وسعت منزل، نسبت فرزندان دختر و پسر، قدمت خانواده، وضعیت معاش و کار خانواده، گرایشات شهرنشینی یا روستائینشی، گرایشات مذهبی یا تجملی، فراوانی مراسم گوناگون و اعیاد، پایبندی به سنن آبا و اجدادی و... دیگر عوامل را دخیل دانست. به عبارتی دیگر برای شناختن روحیات و گذشته و علایق یک خانواده کافی است به ظروف موجود در آن خانه توجه نمود. فلذا مطالعه این مجموعه می‌تواند راهگشای محققین در امر مطالعه اوضاع تاریخی، فرهنگی و اجتماعی و... این منطقه قرار گیرد.

- آبپاش - ظرفی از جنس سینکا یا مس با دسته و دهانه‌ای مشبک، جهت آب پاشیدن به گل و گیاه.
- آبکش - هر ظرفی که کار آب گرفتن از غذا یا مواد غذایی خام را داشته باشد.
- آب خوری - لیوان بلوری بزرگ عمومی جهت خوردن آب در سفره‌های خانوادگی.
- آبگردان - ظرف مسی دسته‌داری با دسته بلند، جهت نقل و انتقال مواد جوشان و غذاهای آبکی.
- آتش دان - ظرفی که جهت قرار دادن آتش بر سر قلیان تعبیه می‌شود.
- آچار - انواع کلید.
- آراقازان - دیگی مسی مابین ۵ باتمان و ۳ باتمان.

- آرشین - متر مسی جهت متراژ پارچه. اندازه آن برابر ۹۳ سانتی متر است.
- آسما قاپان - ترازویی که با زنجیر از سقف آویزان می‌شود و جهت توزین اقلام سنگین بکار می‌رود.
- آش قاشیقی - قاشقی به جهت صرف آش، بزرگتر از قاشق معمولی.
- آش کاساسی - کاسه‌های چینی یا لعابی جهت صرف یک وعده آش.
- آفتابا - ظرف مسی یا از جنس سینکا، جهت حمل آب، دارای دسته‌ای گرد و لوله‌ای دراز.
- آفتابا - لیئه - مجموعه‌ای از یک آفتابه و یک لگن در دار. از جنس ورشو جهت شستن دست در سفره.
- آلماس - الماس صیقل داده شده جهت برش شیشه با دسته فلزی.
- آمریکا چیراغی - چراغ نفت سوز با نفت دان کوچک و شیشه کوتاه و دستگیره به جهت آویختن به دیوار.
- آیاق‌داشی - سنگی به رنگ سیاه یا مرمر جهت شستن کف پا.
- آی پا - نوعی سطل مسی یا از دیگر فلزات به جهت کار آبیاری و باغبانی.
- آی بالتا - تبری فلزی به شکل هلال ماه جهت بریدن استخوان و گوشت.
- آینا - شیشه‌های جیوه اندود - آئینه.
- ات تاختاسی - تخته‌ای صاف جهت بریدن و یا کوبیدن گوشت.
- ات دویهن - از چوب یا فلز ساخته می‌شود جهت کوبیدن گوشت.

- ارسین - چنگک فلزی با دسته چوبی، جهت بیرون آوردن نان از تنور.
- ارسین - میله‌های فلزی متحدالشکل جهت گذاشتن بر روی اجاق تا قابلمه‌های کوچک گذاشته شوند.
- آزه - ارة فلزی با دسته چوبی جهت بریدن چوب در انواع شکلهای مختلف.
- اره خیرداسی پینجی
- بخاری چدنی جهت گرمایی که سوخت آن از خرده چوبهای بخاری تأمین می‌شود.
- استانبولی - ظرفی از جنس سبک جهت گرفتن گج یا دیگر مالات‌های بنایی.
- اوطو - از چدن یا آهن ساخته می‌شود جهت اطو کشیدن به لباسها، سوخت آن ذغال و یا برقی می‌باشد.
- اوطو دوشکچه‌سی
- تشکچه‌هایی کوچک جهت انداختن لباس بر روی آن به جهت اطو کردن آن.
- اوطو آلتی - صفحات فلزی با پایه‌های چوبی جهت گذاردن اطوی داغ بر روی آن.
- اوزوگ قابی - ظروف کوچک و نقره‌ای جهت قرار دادن انگشتر.
- ال ایی - شاقول مخصوص پشم ریزی دستی.
- ال ترازوی سی - ترازویی که بعد از گذاشتن جنس و سنگ وزنه بوسیله دست بلند کرده و وزن می‌نمایند.

- ال دگیرمانی - آسیاب سنگی کوچکی که بوسیله دست به چرخش در می‌آید، مخصوص مصارف خانگی.
- الهک - توری‌هایی با حصار چوبی جهت الک نمودن مواد.
- انبور - گیره‌هایی قیچی مانند با دهانه برش متقابل جهت بریدن یا گرفتن آهن و میخ.
- انفیه دان - ظرف کوچک از جنس نقره گاه طلا و یا فلزات معمولی جهت جا دادن انفیه.
- امبیق - یا امبیه - شیشه‌ای با دهانه منحنی جهت گرفتن عطریات از آن استفاده می‌شود.
- اماله - لوله‌ای توخالی با محفظه‌ای پلاستیکی در انتها، جهت اماله نمودن به بیماران بکار می‌آید.
- امیزیک - شیشه‌هایی با سرشیشه‌های پلاستیکی به جهت شیر دادن به بچه.
- امزیک - پستانک‌های پلاستیکی و سوت‌دار به جهت بچه‌ها.
- اوتوراق - لگن مسی یا پلاستیکی جهت ادرار بچه‌های کوچک.
- اوت چکن - خاک انداز مسی دسته چوبی بلند جهت کشیدن آتش از تنور.
- اوخ - تیرهایی فلزی با دهانه‌ای به شکل ۷ و با انتهایی که پر دارد.
- اوخلوق - چوبی با نازک و میانه‌ای کلفت تر جهت پهن کردن کنده خمیر نان.

اوختان - عدسی‌های تودرتو به جهت نظاره فاصله‌های دور.
دوربین.

اوج باتمانلیق - دیگی مسی که اندازه آن به پخت ۳ باتمان برنج است.
اوج کیلولیق - وزنه آهنی به اندازه ۳ کیلوگرم.

اود قاپاقی - شعله پخش کن آهنی با دو دستگیره.

اود بوغان - درپوش فلزی به جهت خاموش کردن آتش اجاق یا
منقل یا تنور.

اودون پینجی - بخاری از جنس چدن یا فلزی که سوخت آن همیزم
است.

اوراخ - آلتی برای درو کردن محصولات کشاورزی. داس.

اورکن - طناب کلفت بافته از پشم حداقل به اندازه عرضی یک
کف دست.

اورچین - نردبانی ساخته شده از کنف یا طناب.

اوروس - سندان آهنگر یا کفاش.

اوزلوی - نعلبکی ساخته شده از گیل یا سفالی به جهت گذاشتن بر

سر دیگر ظروف به عنوان درب پوششی.

اوزه‌ریک تورباسی

- کیسه‌ای چرمی یا از جنس مخمل جهت جا دادن اسپند.

اوزه‌ریک قابی - منقل کوچک با دسته بلند جهت دود کردن اسپند.

اوسکویه - انگشتانه، از جنس روی یا نقره و گاهاً طلا برای خیاطی

بانوان.

- اوسار - دهان‌بندی که به دهان حیوانات بارکش زده می‌شود.
- اوقله‌ش - لوله‌ای چوبی یا فلزی جهت دمیدن و فوت نمودن در آتش به جهت شعله‌ور شدن آن.
- اون‌لوق - چراغ نفتی - با فتیله شماره ۱۰
- اون‌طاباقی - طشت‌های چوبی بزرگ مخصوص خمیر نمودن آرد.
- اون‌کندی‌سی - مخزن‌های مکعبی شکل و با ظرفیت بسیار جهت انبار نمودن آرد. یک در جهت ریختن آرد در سمت بالای آن قرار دارد و یک دریچه کوچک در کف آن جهت خالی نمودن آرد.
- اوموزلوق - چوبی دراز و کلفت با انتهای نیمه منحنی جهت آویزان کردن بقیچه یا دیگر وسایل در موقع راه پیمودن که بر روی شانه قرار می‌دهند.
- اولچو - پیمانه اندازه‌گیری نفت، در ۱ لیتر ۲ لیتر و ۵ لیتر.
- اولتا - سرفلزی قلاب ماهیگیری.
- اولگوش - آلتی با دو دسته و دو تیغه جهت تراشیدن موی سر و صورت.
- اولگوش قنیشی - چرمی به صورت نوار که از دو سر به جایی متصل می‌شود جهت تیز کردن تیغه‌های اولگوش.
- ایپ - طناب. هر نوع ریسمان.
- ایپ آچان - دستگاهی که با دست می‌چرخد و جهت باز کردن کلافهای طناب و نخ بکار می‌رود.

- ایز قارا - تور سیمی جهت پختن کباب بر روی آتش.
- ایستیکان - از جنس بلور و شیشه ساخته می‌شود به جهت صرف
چای.
- ایشگیل - گیره‌هایی برای نگه داشتن لباس‌های شسته شده بر روی
بند.
- ایمچی - شانه فلزی جهت فرش‌بافی.
- انیران تونگی - تُنگ مخصوص دوغ. با دهانه‌ای باریک و مخزنی
مخروطی شکل.
- انیران کاساسی - کاسه مخصوص دوغ، لمایی و نقش‌دار.
- انیران قاشیقی - قاشق‌هایی چوبی نقش نگاردار. با کفچه‌ای گودتر از
قاشق معمولی جهت برداشتن دوغ از کاسه.
- ایلیفیده - همان روفوده می‌باشد.
- اینه - سوزن، سوزن‌های کوچک خیاطی، آمپول.
- ایه - ماسوره. جهت بافتن پارچه و یا دوخت و دوز.
- ایکی باشلی کولوک
- کلنگ دوسر. که بک سر آن تیز و سر دیگر صاف‌تر است.
- ایکی پیلته‌لی چیراغ
- چراغ نفتی روشنایی با دو فتیله موازی یا گرد. چراغ نفتی
خوراک‌پزی با دو فتیله موازی.
- ایکی شیرلی سماور
- سماوری با دو شیر آب. با حجم زیاد مخصوص میهمان‌نیا.

- بالان دیز - قطعه سنگی که در زیر تلمبه یا شیر آب قرار می دهند.
- باسدیریق - طنابهای پهن بافته شده جهت بستن جیبی ها در آلاچیق.
- باسما قالبب - قالب های چوبی و نقش و نگار دار به جهت زدن نقش به پارچه های کلاغه ای و قلمکار.
- بالتا - تبر - جهت بریدن هیزم و درخت.
- بالیق قولاقی - قاشق لبه برگرد جهت خوردن شربت و دوغ.
- باغ قیفلی - قفل هایی مخصوص بستن درب باغ.
- بادکش - لیوان ماندنی از جنس بلور یا شیشه یا سفال که در کار حجامت یا بادکش انداختن مصرف دارد.
- بادیه - ظرف های کوچک مسی با درب و دو دسته کوچک مخصوص پختن غذا در سفرها.
- باتمان قازان - دیگی که حجم پخت یک باتمان برنج را دارد.
- بادیان - ظرف مخصوص شیر دوشی از جنس مس.
- بارداق - فنجان چای از جنس چینی یا سفالی.
- باتمان یاریم - دیگی که حجم پخت یک باتمان و نیم برنج را دارد.
- بانکا - ظروف شیشه ای در دار مخصوص نگهداری مرباجات.
- باکراش - سطل کوچک مسی جهت استفاده در حمام.
- بخته ور - لیوانی بزرگتر از لیوانهای معمولی از جنس سفال نقش دار.
- بَره - کوچکترین دیگ موجود در لیست دیگ ها.
- بَرنی - خمره کوچک با دو دسته و بدون لعاب مخصوص انداختن سرکه یا پنیر.

- بزدهک جعبه‌سی - جعبه مخصوص لوازم آرایش بانوان.
- بفز منخی - میخ‌های ریز و نازک.
- بغلی بوزوک ایستکان
- استکان بلور یا شیشه‌ای که کمرش باریک است.
- بغش لبق - چراغ نفتی، شیشه‌هایی که گنجایش ۵ لیتر را دارند.
- بغش میل - ۵ میل کوچک جهت بافتن جوراب و کلاه.
- بغش کیلولوق - سنگ ترازو به اندازه ۵ کیلوگرم.
- بغش باتمانلیق - دیگی که توان پخت ۵ باتمان برنج را دارد.
- بنییمی طشت - طشت بیگمی، طشت رختشویی بزرگ و مسی و نقش‌دار با دهانه برگرد.
- بوطری - ظروف شیشه‌ای با در باریک و در شکل‌های مختلف برای نگهداری عرقیات و مایعات.
- بوشقی - ارة کوچک خانگی.
- بوشکا - ظرفی از جنس فلز جهت نگهداری نفت و گازوئیل یا آب، بشکه.
- بویاق کوپو - خمرة رنگرزی.
- بولوت - دیس‌های چینی و بلور جهت میوه و خوراکی.
- بوری - دودکش و هر وسیله دراز و توخالی جهت انتقال مایعات یا دوده.
- بورقو - وسایل به جهت تراش دادن و سوراخ نمودن تخته.
- بوروشکا - فنجان‌های چایی لمایی با دسته کوچک و نقش و نگار.

- بوروش منتقل - منتقل برنجی جهت آتش در بیرون از کرسی.
- بوچقا - پارچه‌های چهارگوش معمولاً از جنس ترمه یا مخمل
جهت پیچیدن لباس و غیره در آن.
- بوچی - اراة پهن به جهت تراش‌های بزرگ.
- بیز - آلتی فلزی با نوک تیز و دسته چوبی جهت کار کفاشی.
- بیز - آلتی فلزی و نوک تیز، مورد استفاده در دامداری.
- بیل - قاشقک فلزی با دسته چوبی جهت کار کشاورزی.
- بیلوو - سنگی از جنس گرانیت جهت تیز کردن تیغ و آلات
سلمانی‌گری.
- بیر موزلو ترازوی - ترازوی با یک کفه.
- پته‌ک - ظرف حصیری یا چوبی جهت استفاده در زنبورداری،
کندو.
- پالتار آغاجی - چوب جهت آویختن لباس در کمد.
- پالا - شمشیر منحنی شکل. بیل‌هایی به شکل ذوزنقه.
- پالاز - زیراندازهای نمدی یا جاجیم و گلیم کهنه.
- پامبوق توخماقی - چوب سرگردو دسته‌داری که وسیله پامبوق آنان را به
حرکت در می‌آورد.
- پامبوق آنان - چوب سیم‌دار مخصوص زدن پنبه.
- پالچیق فیشقا - سوتکی که از جنس سفال است و درون آن آب
می‌ریزند و بعد می‌دمند.
- پاتیل - دیگهای گرد بدون در، مخصوص پخت شیرینی.

- پالان - زین اسب یا الاغ.
پاپیروس قابی - ظرف نقره‌ای یا طلایی یا معمولی جهت جا دادن سیگار یا توتون.
- پایا - ظروف نقره‌ای یا طلایی یا معمولی جهت جا دادن استکان در آن.
- پنریلداق - چراغ‌های دستی که به جهت علامت دهی مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- پرنی - چوبهای کوچک یک اندازه جهت قرار دادن میان تیرک‌های سقف قبل از گل اندود کردن پشت بام.
- پندیر پیچاقی - چاقوی مخصوص برش پنیر. بدون دندان و یک دست و دراز.
- پندیر تخته‌سی - تخته مخصوص قرار دادن پنیرها روی آن قبل از بستنی پنیر.
- پوسته - جای سورمه‌ای که از پوست پای مرغ می‌دوزند.
- پوسگول - منگوله‌هایی که به گردن بز یا قوچ می‌بندند.
- پوسگورهک - ظرفی که بوسیله آن مایعات را به اطراف می‌پاشند.
- پوت‌لوق - حلب‌هایی با ظرفیت ۱ پوت.
- پوشته سبد - سبدهایی بافته از حصیر جهت حمل خربزه و هندوانه و سایر میوه‌جات هسته‌دار که در پشت افراد حمل می‌شد.
- پولچوک - نی‌های کوچک چوبی یا فلزی جهت ریزه کاریهای شغلی.
- پولچوک - نی مانند استخوانی جهت کشیدن سرمه به چشم.

- پولویه** - پارچه کوچک تنیده به هم و آغشته به نفت جهت روشن کردن اجاق یا بخاری.
- پیره مس** - چراغ خوراک پزی که نفت را با فشار بیرون می‌دهد و سوخت پر انرژی تری دارد. پریموس.
- پیت** - ظرف‌هایی از جنس سینکا جهت حمل نفت با واحد ۳ لیتری.
- پیچاق ایتیلدهن** - آلت‌های مختلفی که جهت تیز کردن چاقو بکار می‌رود.
- پیلته** - چراغ خوراک پزی با فتیله گرد و بدنه کوتاه.
- پیچاق** - انواع و اقسام چاقو.
- پیالا** - ظروف کاسه مانند اما کوچکتر از آن. پیاله.
- پیه‌سوز** - چراغ‌های روشنایی که با چربی و دنبه یا روغن گرجک می‌سوزد.
- پیتی** - ظروف کوچک سفالی مخصوص پخت آبگوشت در آتش منقل.
- پیش تخته‌سی** - تخته‌هایی با دور فلزی جهت تعبیه در زیر بخاریهایی همزمی و نفتی.
- تاپانجا** - دستگاه رنگ‌رزی که رنگ را با فشار و یکساخت پخش می‌کند.
- تاختا داراخ** - شانه‌هایی تراشیده شده از چوب.
- تاس** - ظرف کوچک از جنس مس جهت ریختن پول حمام در آن.

- تاراز - چوب مکعب شکل یک متری جهت کار بنایی.
- تابوت - تخته‌ای با چهار دسته جهت حمل اجساد مردگان.
- تاختا کلید - کلیدهای تخته‌ای مخصوص درب باغ و انبار.
- تاوا - ظروفی از مس یا آلومینیوم جهت سرخ کردن غذا. تابه
- تاختا دیبه‌ک - هاون کوچک چوبی جهت کوبیدن سیر و دیگر ادویه‌جات بودار.
- تاغار - ظروف سفالی بزرگ جهت ریختن ماست یا غیره در آن.
- تای - گونی‌های حمل زغال معمولاً و برنج.
- تاس کباب - ظرف مسی مدور با دسته همانند سطل و در دار جهت حمل غذا.
- تَبَنَه - سوزنی بزرگتر از سوزن معمولی دوخت، بیشتر در کار کفاشی و چرم‌دوزی.
- تَبَلَه - سینی‌های مسی یا آهنی جهت حمل خاکستر بخاری‌های هیزمی.
- تَبَه‌جَه‌ک - پارچه با چوب پنبه‌ای که جهت در شیشه‌ها بکار می‌آید.
- تَبَه‌جَه‌ک - پارچه پیچیده‌ای جهت بستن در تنور یا دودکش تنور.
- تَبیر - الکی از جنس حصیر و چرم که بسیار بزرگتر از الکی معمولی جهت غربال نمودن غلات.
- تَبَه‌جَه‌ک - سینی‌های مسی که دسته‌ای چوبی از وسط داشتند و جهت خاموش کردن اجاق یا تنور بر روی آن می‌گذاشتند.

- تپه‌نهک - جوالدوزی بزرگ جهت دوختن فرش یا گلیم یا پالان.
- تخته تراز - تخته‌ای صاف جهت تراز کارهای ساختمانی.
- تراز - تخته بنایی با جهت یاب جیوه‌ای.
- ترازی - وسیله‌ای جهت وزن کردن اشیاء و اجناس. به اشکال مختلف.
- تستی - کوزه‌های کوچک مخصوص حمل آب در سفر.
- تسمه - هر گونه بند چرمی جهت هر کاری.
- تسکوره - تخته‌ای یا چهار دسته بلند جهت حمل و نقل وسایل ساختمانی و بنایی. زنبه.
- تقشی - چوبی که بر سر آن وزنه‌ای کوچک آویزان است و پشم را بوسیله چرخاندن آن می‌ریسند.
- تک میل - میل کوچک کاموابافی با سر منحنی. قلاب.
- تلاتین - کیسه‌ای کوچک و چرمی جهت حمل پول خرد، لیره یا اشرفی یا سکه.
- تلیس - گونی، مخصوص ریختن غلات.
- تنچره - دیبگ در دار با دو دسته کوچک و از جنس مس.
- تنه‌شیر - تخته‌ای صاف و دراز که بر روی آن مرده‌ها را غسل می‌دهند.
- تنشه - آلتی فلزی با دسته چوبی. جهت کار بنایی یا دیگر مصارف.
- توپوز - چماق‌هایی چوبی با سر گرد و دنداندار. مخصوص شکار گراز یا گرگ.
- توپلا - چنگال سه شاخه با دسته چوبی جهت باد دادن خرمن.

- توتاش - انبرکک. از فلز جهت گرفتن آتش.
- توتقاش - دستگیره‌های پارچه‌ای یا چرمی جهت برداشتن ظروف داغ.
- توتون کیسه‌سی - کیسه‌های دو جداره مخصوص حمل توتون.
- توخماق - آلتی از سنگ یک پارچه با دسته‌ای کوچکتر نسبت به قسمت پایینی آن جهت کوبیدن گوشت.
- توخماق - آلتی از چوب یک پارچه معمولاً چوب گردو یا شمشاد جهت شستن لباس.

توز سوپورگه‌سی

- جارویی با دسته بلند جهت گردگیری منزل.

توربت کیسه‌سی

- کیسه‌ای دو جداره جهت نگهداری خاک تمیز و احیاناً تربت جهت تیمم افراد مریض.

توربا - انواع و اقسام کیسه‌ها از هر جنس و به جهت هر مصرف.

تونگ - ظروف شیشه‌ای نقش و نگاردار جهت دوغ یا شربت بر سر سفره.

تووله میخی - میخ بزرگ فلزی با حلقه‌ای در سر آن جهت بستن حیوانات.

تولومبا - آلتی چدنی جهت انتقال آب از چاه به بالا. تلمبه.

توولاما - سبد کوچک سیمی با دسته‌ای به طول یک متر جهت گرداندن آتش. آتش گردان.

- تولوخ - کیسه‌های چرمی جهت گرفتن کره و چربی شیر.
- تووره‌ک - پارچه‌ای حلقه شده و دوخته شده جهت تعبیه مابین دیگ و سر دیگ به هنگام عرق‌گیری جهت ممانعت از خروج بخار مورد نیاز.
- توواراق - بخاری مخصوص جهت گرم کردن گلخانه.
- تومار - بُرسی از جنس دم اسب با دسته‌ای دراز جهت تیمار اسب.
- تومار - بُرسی پارچه‌ای با دسته دراز چوبی جهت پاک کردن لولهٔ توپ‌های جنگی.
- تیرپان - داسی بزرگ با دسته‌ای بزرگ جهت بسته‌بندی محصولات کشاورزی.
- تیان - دیگ‌های ته‌گرد و سرباز جهت جوشاندن مواد اولیه شیرینی، قند، صابون و غیره.
- تیانچا - قابلمهٔ کوچک ته‌گرد با سرپوشی همانند سینی کوچک که بر روی اجاق و سه پایه گذاشته می‌شود.
- تیکیش ماشینی - چرخ خیاطی، چرخ دوخت کفش.
- جاهاز - بالان مخصوص شتر.
- جام - لگن کوچک مسی یا برنجی جهت حمام.
- جامتایی - کیف دستی بافته شده از فرش ریز بافت با نقش و نگار.
- جبیق - ستونهای چوبی لوله‌ای یا مربع شکل جهت ستون‌بندی آلاچیق یا اوبا.

- جنرماق - چنگک جهت مرتب کردن چمن و علوفه.
- جزوه‌دان - صندوقهای چوبی برای نگهداری جزوه‌های قرآن
مجید در مساجد و تکایا.
- جَهْرَه - دوک نخ رسی.
- جوت - خیش، گاو آهن.
- جوت فتوره - چراغی با دو فتیله گرد و دو پیچ برای هر فتیله.
- جوت فتیله - چراغی با یک جفت فتیله و پایه بلند مرمرینی.
- جوت میل - میل کامو ابافی یک جفت.
- جولا - قفل‌های فلزی بزرگ که بر پشت درهای بزرگ تعبیه می‌شود. (کولا)
- جین پیالا - پیاله‌های کوچک مسی یا بلور.
- جین کاسا - کوچکترین اندازه کاسه از جنس مس یا آلومینیوم.
- جیلو - چرم بلندی و تقریباً به عرض ۶ یا ۵ سانتی‌متر با دهنه فلز
گرد جهت دهنه اسب.
- چاپاجاق - چاقوی لبه پهن و دسته کوتاه جهت بریدن استخوان.
- چاقی - چاقویی نیز جهت خرد کردن سبزی.
- چالما - ظرف آبخوری از جنس مس با نوشته‌هایی از قبیل دعا
بر روی آن.
- چای مجعی سی - سینی مخصوص حمل استکان چای. با یک استکان و
یک قند دان.
- چای قاشیقی - قاشق کوچک مخصوص چای و به اندازه استکان.

- چاخماق - سنگ آتش زنه با تاي فلزی آن.
- چانقا - سبد خرید. از هر جنس و هر اندازه.
- چارپایا - چهار پایه‌ای چوبی و کوچک.
- چارمیخ - صلیب تخته‌ای با چهار عدد میخ فلزی بزرگ در سر هر ضلع جهت بند کشیدن مجرمان.
- چارمیخ - قاب فلزی بزرگ و محکمی جهت کشیدن فرش بافته شدن در آن به جهت رفع کجی‌های موقع بافت.
- چایدان - قوری، از هر نوع و از هر جنس.
- چای سوزهن - فاشتک توری جهت صاف نمودن چایی دم کشیده.
- چاتال - چنگال دو شاخه بزرگ جهت حمل علوفه.
- چاتالجا - چنگال دو شاخه کوچک جهت پخت غذا.
- چاناق - کاسه دم پهن گلی یا سفالی.
- چتایی - پرده یا زیرانداز از جنس گونی.
- چتله - چوبی که جهت ضبط حساب‌ها و بدهی‌ها بکار می‌رفت.
- چتوله - پیمانهای به جهت اندازه گیری. معادل $\frac{1}{4}$ کیلو، بیشتر به جهت اندازه گیری چای خشک.
- چتپر - قفس چوبی بزرگ مخصوص طیور خانگی. هر گونه حصار جهت حیوانات.
- چرچیوه - قاب عکس.
- چره‌ک قازان - دیگی که حجم پختن یک چارک برنج را دارد.
- چکیش - آلت فلزی با دسته چوبی جهت کوبیدن میخ، چکش.

- چکّه - آبکش‌های حصیری جهت پخت برنج یا رشته.
- چلیک - عصا.
- چله‌ی - ظرف جهت حمل نفت. به عوض پیمانانه نفت هم بکار می‌رود.
- چوکه - چورتکه، مهره‌هایی جهت حسابداری.
- چوکه - بُرس موئی جهت واکس کفش.
- چوکه - هرگونه بُرس جهت استفاده در کارگاهها.
- چوبوق - چپق.
- چوبوق باشی - سر سفالی یا چینی چپق.
- چووال - گونی‌های ضخیمی جهت نگهداری آرد.
- چوبوق آلتی - زیر چپق، زیر سیگاری.
- چوخور - سینی‌های مسی درون گود و دور صاف که به جهت زمان زایمان بکار می‌آمد.
- چومچه - بزرگ‌تر از قاشق.
- چومچه - پیمانانه‌های اندازه‌گیری.
- چورهگ تخته‌سی

- تخته‌های پایه‌دار مخصوص نان‌پزی.
- چورهگ قابی - ظرف مسی در دار مخصوص نگهداری نان.
- چورهگ چکّه‌سی - آبکش حصیری جهت تر نمودن نان خشک.
- چوورمه - ظرفی از جنس مس، گاه به صورت آبکش، یا حصیری یا تخته‌ای که به شکل نیمه‌گنبد است و بر روی غذاها و مواد غذایی معلق می‌شود تا از آنها حفاظت شود.

چودن منقل - منقل چدنی در دار با آتش کش و کفگیر و انبرک چدنی
یک دست جهت اطاق مهمانی.

چوالدوز - سوزن بزرگ و ضخیم جهت دوختن چوال.

چیلچیراغ - چراغهایی که از سقف آویزان می شود و چهل شمع یا
چهل چراغ در آن جای دارد.

چیف چایدان - قوری دو طرفه با دو لوله و یک دسته.

چیخ - درب های بافته شده از نی جهت چادرها.

حاجا - سه پایه ای جهت گذاشتن خمره های بزرگ بر روی آن.

حاجا - سه پایه ای چوبی جهت آویزان کردن گوسفند ذبح شده
جهت کندن پوست آن.

حاجا - چوب دو سری که به زیر درختان پر بار حایل می بندند.

حاشا - نمدی که بر زیر زین اسب می گذارند.

حامام قلخیزانی

- ظرف مسی مخصوص آب ریختن و استحمام در

حمام.

حاج شیخ کاساسی

- کاسه های چینی که ساخت کارخانه حاج شیخ است در

تبریز.

حامام سه پایاسی

- سه پایه کوچک فلزی جهت گذاشتن به زیر کسی که

استحمام می نماید.

حمام مجعی‌سی

- سینی مسی مشبک جهت گذاشتن بر روی سه پایه
مخصوص استحمام.

حاج شیخ بشقابی

- بشقاب‌های چینی ساخت کارخانه حاج شیخ.

حلقه‌رجه - ردیف زنجیر و حلقه‌هایی که در پشت درها انداخته
می‌شود.

خَنجَمَه - آلتی فلزی جهت بستن پشت دز منازل.

حنا تخته‌سی - تخته‌ای دو طرفه با تخته‌ای در میان آن دو جهت
گذاشتن زیر پای کسی که حنا بسته است.

حوقا - قاب کوچک برای جا دادن مرکب - یا شکر در کنار
قهوه یا چایی.

حوقا - از ابزار دود کردن تریاک.

حووض - آب‌شخور چوبی یا سنگی مخصوص گله.

حووضک - منقل سفالی بزرگ جهت قرار دادن در زیر کرسی به
جهت تعبیه منقل آتش.

خارال - گونی بسیار بزرگ، بافته شده از کنف با ته گرد و کیسه
مانند. جهت حمل کردن میوه‌های درختی.

خَرچِی - تخته یکپارچه‌ای که به صورت لم در کار بنایی و غیره
از آن استفاده می‌کنند.

خَرچو - چوبهای بهم پیوسته جهت قرار دادن خمره در آن.

- خریزما - حلقه آهنی که از بینی گاو میش یا شتر رد می‌کنند.
- خُم - ظرفهای سفالی بسیار بزرگی که جهت انداختن شراب یا سرکه بکار می‌رود.
- خمیر طاباقی - ظرفهایی ساخته شده از چوب جهت خمیر نمودن آرد.
- خمیر اورتوگی - بقچه‌هایی به جهت انداختن بر روی خمیر.
- خمیر سفره‌سی - سفره‌هایی از جنس متقال روغنی که خمیر را در بین آن قرار داده و لگدمال می‌کنند.
- خه‌ک‌انداز - آلتی جهت برداشتن زباله، خاک انداز.
- خه‌ک‌انداز - آلتی برای حمل خاکستر، آتش.
- خورجین - کیسه‌ای دو طرفه که بر روی دوش حمل می‌شود.
- خونچا - سینی بزرگ از جنس تخته جهت حمل هدایا و چشم روشنی‌ها که بر روی سر حمل می‌شود.
- خورچ - انبان چرمی.
- خورده‌بین - ذره‌بین.
- خوشک‌کن - کاغذی از جنس پنبه فشرده که به دستگیره چوبی وصل می‌شود به جهت خشکاندن مرکب نوشته‌ها.
- داراخ - شانه جهت موی سر از هر جنس و نوع.
- داراخ - شانه‌ای آهنی با دو پایه چوبی جهت رسیدن پشم.
- دارائی - سفره چرمی یا پارچه‌ای با اندازه‌های مشخص یک نفره که میانشان بافته شده است.
- داوات - ظرف کوچک دردار جهت قرار دادن مرکب.

- داماجانا - شیشه‌های کروی بزرگ با دهانه‌ای تنگ جهت سرکه و آبلیمو و دیگر عرقیات.
- داغارجیق - ظروف آب یا روغن که جنس آن از چرم یا پوست اخشام می‌باشد.
- داش کومورپینجی
- بخاری که سوخت آن ذغال سنگ است. از جنس چدن.
- داش سورمه‌دان
- جای مخصوص سورمه ساخته شده از سنگ یا مرمر.
- داش دگیرمان - آسیاب سنگی با دسته چوبی و محور چوبی.
- داش آینا - آئینه‌ای که از صیقل سنگ درست می‌شود.
- داش قازان - دیگ‌هایی از جنس سنگ.
- داش چایدان - قوری چدنی و سنگین مخصوص گذاشتن بر روی آتش.
- دامیزلیق - هر نوع قطره چکان.
- دبّه - ظروف پلاستیکی یا آلومینیومی کوچک در دار با یک دسته سطل مانند.
- دخیل - فلک‌های سفالی جهت جمع کردن پول.
- دزگاه - چهارچوبی که جهت بافتن فرش ساخته می‌شود.
- دّری - پوست بهم دوخته شده جهت روغن.
- دسته‌ک - سنگ صاف و دسته داری که جهت کوبیدن و خرد نمودن مواد غذایی بکار می‌رود.

- دستارخان - سفرهٔ غذا، از جنس چرم.
- دَفَه - آلت فلزی یک پارچه جهت فرشبافی.
- دم‌کش - حصیر پوشیده به پارچه که جهت دم کردن برنج بر سر قابلمه می‌گذارند.
- دیمی - چتی تمام گلی.
- دمبیل - آلت ورزش در زورخانه‌ها.
- دهمیر داراخ - شانهٔ فلزی جهت موی سر.
- دهمیر سله - سبد فلزی مخصوص چیدن انگور و فرو بردن آن در محلول مخصوص ملاحظ.
- دَهَرَه - چاقویی قوس‌دار مخصوص باغبانی.
- دَهَرَه - اره مانند مخصوص چیدن - خار.
- دهوه بوینو - لوله‌های قوس‌دار جهت انتقال نفت یا آب یا دیگر مایعات. سیفون.
- دوز دارتان - آسیاب کوچک سنگی، از مرمر، مخصوص آسیاب نمک.
- دویچ - دستگیره‌های فلزی بر روی در منازل. کوبهٔ در.
- دویچ - میله‌های کوچک فلزی جهت رختشویی.
- دوری - دیس‌های مسی یا چینی جهت کشیدن غذا.
- دوشاب منگنه‌سی
- منگنهٔ چوبی دو طرفه با دستهٔ چوبی و اهرم مانند جهت گرفتن شیرۀ انگور.

دوشاب تاغازی

- تاغارهایی از فلز چند جوش جهت ریختن دوشاب جوشیده در آن.
- دوشلوق - سینه‌بندی که به سینه حیوانات شیرده می‌بندند تا بچه‌هایشان نتوانند شیر بخورند.
- دووالی کاسا - کاسه کوچک که بر رویش ادعیه نقش بسته است و جهت ریختن آب غسل در حمام بکار می‌رود.
- دوواخ - درب سفالی، در هر اندازه و برای هر ظرفی.
- دوواخ - ظرف سفالی بزرگتر از مترهت.
- دوزدان - نمک‌دان. از هر جنس و در هر شکل.
- دولچا - سطل، از جنس فلز.
- دورشی - سبدهای چوبی با انتهای باریک جهت حمل میوه در پشت.
- دیبله قالبی - قالب شیرینی‌پزی. شیرینی به همین نام.
- دیرناق توتان - ناخن‌گیر، تک لبه و تیز.
- دیروهک - تیرهای چوبی کلفت مخصوص سقف‌خانه.
- دیرمهک - چنگال شن‌کشی.
- دیبهک - هاون از چوب یکپارچه جهت کوبیدن گوشت.
- دیبهکجه - دسته سنگی یا چوبی برای کوبیدن گوشت.
- دیوارکوبه - چراغ نفتی که بر دیوار آویزان می‌کنند.
- دیه‌نهک - چوب کلفت و کوتاهی که در شکار بکار می‌رود.

دیش فرجاسی - مسواکی از جنس برگ خرما و یا سایر چوبهای لطیف برای دندان که معمولاً در جانماز گذاشته می‌شود.

رخت‌آویز - نبش‌هایی چوبی یا آویز لباس.
 رَجَه - فلزهای گردو تودرتو به جهت انداختن کلید - جا کلیدی.
 زَرَه - قفل چوبی یا هلالی فلزی و دندانه‌دار جهت درب‌های بزرگ.

رنده - آلت فلزی با دندانه‌ها و سوراخ‌هایی جهت رنده نمودن مواد غذایی.

رنده - آلت چوبی با تیغه فلزی جهت رنده نمودن چوب در بخاری.
 رف - طاقچه‌هایی چوبی و مشبک.

رمل - سنگهای مرمرین یا فلزی با علایم و اعداد در چهار سمت آن به جهت فال

روفه‌دنه - تخته گرد با پایه کوتاه مخصوص بریدن رشته.
 روفوده - حصیری با رویه پارچه‌ای که در مابین آنها گاه تمیز ریخته شده است و جهت چسباندن نان به تنور به کار می‌رود.

زاغچه - تیغه‌ای که جهت تیز نمودن لبه کارد بکار می‌رود.

زالامان - بخاری‌های چدنی کوچک و ذغال سوز که قابل حمل و نقل هستند.

زرگر ترازوی سی

- ترازوی کوچک و دقیق مخصوص توزین طلا.
 زُش - ظرفی از جنس سینکا، با حجم زیاد جهت انبار کردن گندم.

- زنجیرلی قازان - دیگ بزرگ مسی که با زنجیر به سقف آشپزخانه
آویخته می‌شود و جابجا می‌شود.
- زنبیل - سبد فلزی حمل تخم مرغ یا شیشه.
- زنبوری - چراغ توری که با نفت و الکل می‌سوزد.
- زومبا - منگنه.
- زومباتا - صفحه‌ای جهت صیقل دادن دیگر صفحات سمبانه.
سمباده.
- زیر سیخار - ظروف کوچک مسی یا چینی جهت خاکستر سیگار.
- زیل - زنگوله حیوانات.
- زیللی - هر ظرفی یا ادواتی که زنگ دار باشد.
- زیللی ماشا - آرشه ویلن، کمانچه، ستور.
- زیبیل دولچاسی - سطل آشغال.
- زیری - ظروف بیضی یا مستطیل شکل کوچک جهت قرار
دادن استکان چای و قند دان در آن.
- زینگرو - ردیف زنگهایی کوچک که برگردن حیوانات از جمله
اسب و قاطر بسته می‌شود.
- ساج آیاقی - سه پایه آهنی مخصوص زیر ساج.
- سامان تورو - توری که برای حمل گاه بافته می‌شود. عدل‌دار.
- سامان قاپانی - ترازویی با کفه بزرگ و درجه‌ای آهنی مدرج، جهت
وزن نمودن گاه.
- ساج - ظرف آهنی گرد با درونی محدب که بر روی آتش

می‌گذارند و بر رویش نان می‌پزند.

ساج آلتی - سه پایه‌ای فلزی و کوتاه با دورگرد جهت جا دادن ساج بر روی آن.

سایاق (سوپاندا)

- وسیله‌ای ساخته شده از بند چرمی برای انداختن سنگ.
قالب سنگ.

ساققال داراگی - شانه‌ای منحنی از استخوان جهت شانه زدن ریش.

ساطور - چاقویی لبه پهن و سنگین جهت خرد نمودن استخوان دام ذبح شده.

سنیین - کاسه‌هایی نزدیک به مخروطی شکل، سفالی، نقش دار.
سختسی - گلدان‌هایی از جنس سفال بدون رنگ به جهت کاشتن گل و گیاه.

سجیم - طناب بسیار محکم و کلفت.

سید - ظروف بافته شده از حصیر یا دیگر الیاف گیاهی برای حمل میوه و تره‌بار.

سرنیش - ظرف مسی میان باریک جهت حمل آب یا شیر. بر رویش نقش و نگار دارد.

سفره‌لو طوسی

- گوشت کوب چوبی یا فلزی سر سفره. لوطی سر سفره.

سفر تاسی - ظرف غذاخوری سه طبقه جهت مسافرت.

سله - سبدهایی از هر جنس جهت خرید و حمل کالا.

- سنگی - صندلی‌هایی که از سنگ تراشیده شده‌اند و معمولاً در بیرون از خانه در کنار در ورودی گذاشته می‌شد.
- سماور - آلت جوش آوردن آب و دم نمودن چایی از جنس نیکل یا ورشو.
- سماور آلتی - سینی دور هلالی مخصوص زیر سماور.
- سماور مجمعی‌سی
- سینی دایره با انتهای مستطیلی. جهت زیر سماور.
- سمه‌ر - پالان مخصوص اسب. زین اسب.
- سه‌پایا - دایره‌ای توخالی با سه پایه فلزی جهت روی منقل و آتش.
- سیهین - ظرف بزرگ سفالی جهت خمیر و پنیر و غیره.
- سهنک - ظرف سفالی بزرگ جهت انبار نمودن آب.
- سویا - بخاری‌های نفت‌سوز یا گازوئیل سوز.
- سویه‌ک - ظرف فلزی استوانه‌ای که در زیر گهواره بچه گذاشته می‌شود به جهت ادرار بچه.
- سوت ساغان - آلتی تیشه‌ای یا فلزی با انتهای پلاستیکی که کار مکیدن شیر را از پستان انجام می‌دهد.
- سوت قابی - ظرف مخصوص حمل و نگهداری شیر. از جنس مس یا آلومینیوم با در محکم و دسته سطل مانند.
- سوت بارداغی - ظرف دهن باریک سفالی مخصوص ریختن شیر.
- سوزکش - آبکش. هر ظرفی که مثل آبکش عمل کند.

سورمه‌لی قلمدان

- قلمدانی استوانه‌ای شکل با دربی که کشیده و باز می‌شود.
- سورگو** - لگن ادا که به زیر مریض گذاشته می‌شود.
- سوپورگه** - جارو. ساخته شده از گیاهی به همین نام.
- سوپا** - تکه چوب کلفت و دسته‌دار. (زوپا) جهت دفاع از خود حمل می‌شود.
- سوسی اینه‌سی** - سوزن بزرگ مخصوص دوختن رختخواب و غیره.
- سورمه‌دان** - کیسه‌های کوچک چرمی یا پایه‌های کوچک مرمین جهت نگهداری سورمه.
- سوراحی** - تنگ آب غیر بلور. از جنس فلز یا نقره. صراحی.
- سوهان** - تیغه‌ای فلزی و ریش‌دار جهت صیقل دادن یا ساییدن دیگر اشیاء.
- سوماق پالان** - آبکش مسی.
- سوموک داراخ** - شانه‌های ظریف از استخوان عاج. جهت تازه عروسان.
- سیریق** - چوب برای حمل باری که از دو طرف آن آویزان است و بر روی شانه حمل می‌شود.
- سینکا چیراغ** - چراغ‌های دیواری فلزی مخصوص زیر زمینها و دستشویی‌ها.
- سینوی** - قیچی بزرگ برای خیاطی سری دوزی.
- سیریستو** - سوت‌های بخار مخصوص کارگاهها و کارخانه‌ها.
- سیم‌سله** - سبدهای بافته شده از سیم که از سقف آویزان می‌شود و در آن اجناس و اشیایی را نگه می‌دارند.

- سیلقیر - الک‌هایی بزرگتر از معمول و توری آن درشت‌تر است.
سیچان قله‌سی - تله موش. معمولاً از چوب ساخته می‌شود.
شام جمعی‌سی - سینی بزرگ مسی دایره‌ای جهت حمل ظروف غذا بر سر سفره.
- شانه - چهارچوبهای مخصوص بستن عسل که در کندو گذاشته می‌شود.
- شاقول - ظروف تخته‌ای محکم و موم اندود شده جهت حمل عسل.
شاقول - وزنه آویخته شده از نخ جهت تراز دیوار در کار بنایی.
شال خونچا - شال‌هایی مخصوص و خوش رنگ که بر روی خونچا کشیده می‌شود. به نسبت نوع مراسم رنگ آن فرق می‌کند.
- شکر قایی - ظرف مخصوص شکر. از جنس بلور یا چینی با درب محکم و مناسب جهت ریختن شکر به اندازه.
- شربت پایاسی - لیوانهای پایه‌دار مخصوص شربت.
شربت قاشیقی - قاشق‌های با دسته‌نی مانند جهت هم زدن و خوردن شربت.
شمعدان - هر ظرفی که جهت جا دادن شمع از آن استفاده می‌شود.
شُمشه - چوب یا فلزی دقیق و بدون انحنا جهت تراز در کار بنایی.
شَنه - چنگک‌های یک ردیف یا دو ردیف جهت درو نمودن علوفه یا جابجا نمودن آنها.
- شَندره - چوب خمی که جهت ساختن الک یا بشکه یا هر شی مدوری بکار می‌رود.
- شهریت - طناب مخصوص آویزان نمودن رخت شسته.

- شوشه - بطریهای به اندازه‌های مختلف.
- شوی - چوب‌های تعلیم در مکتب‌خانه‌ها یا ارتش.
- شوشه سیمی - سیم چند شاخه فلزی که شیشه‌های چراغ نفتی را به آن آویزان می‌کنند.
- شیرلی بوشقا - بشکه‌هایی که دارای شیر هستند جهت انتقال مایع داخل آنها.
- شیرلی گودوش - ظرف کوچک سفالی که بر رویش رنگ پخته کشیده شده است.
- شینگیل - چوبهایی با میخ‌هایی در فاصله‌های مساوی که جهت آویزان کردن انگور و یا سایر میوه‌ها از آن استفاده می‌کنند.
- شیش - سیخ کباب از هر نوع.
- شیش - سیخ مخصوص فرشافی با دهانه‌ای قلاب مانند.
- شیش - حلقه فلزی که بر پشت در یا دولا بچه‌ها تعبیه می‌شود.
- صانديق - صندوق‌های چوبی در دار مخصوص نگهداری لباس و دیگر اشیاء.
- صانديق‌جا - صندوقچه، صندوق کوچک در دار و قفل دار جهت نگهداری اسناد و پول و غیره.
- طاباق آرسینی - کفگیر تخت مخصوص کندن خمیر از طاباق.
- طاباق - سینی‌های تخته‌ای چهارگوش یا دایره، با اطرافی بلند از تخته، جهت ریختن میوه در زمان فروش و یا حمل میوه.

- طاس - ظروف کاسه مانند کوچک مسی یا برنجی جهت برداشتن آب در حمام.
- طشت - ظرف مسی یا آلومینیومی بزرگ جهت شستن رخت.
- علاقی - پیمانه‌هایی فلزی که علافان جهت برداشتن بنوشن از آن استفاده می‌کنند.
- علاقکش - قلاب بزرگ فلزی با دسته بلند چوبی جهت چیدن علف‌های هرز.
- عطیردان - ظروف شیشه‌ای دردار مخصوص عطر و ادکلن.
- فانوس - آلتی جهت روشنایی با سوخت نفت و شیشه پوشیده در برابر باد.
- فانوس دانشی - سنگ تراشیده شده مخصوص قرار دادن پایه چوبی فانوس در حیاط منزل.
- فانوسکا - خشاب پارچه‌ای که به سینه یا کمر سربازان بسته می‌شود.
- قرمفچ - جای رختخواب که از قتیق بافته می‌شود. (قتیق پشم ریز و سفت بز و یا گوسفند است)
- قرچا - مسواک
- قرچا - قلم موی نقاشی.
- قرچا قابی - ظرف مخصوص جای دادن مسواک، قلم مو.
- فنار - چراغ‌هایی پیه‌سوز مانند که با نفت می‌سوزد و در دست حمل می‌شود.

- فنز - چراغ‌های گازسوز که در خیابانها تعبیه می‌گردید.
- فوتا - خمره‌های چوبی بلند و محفوظ جهت حفظ شراب.
- فنیله - نوارهای مخصوص چراغ‌های نفتی و الکلی.
- فیله - زنبیل‌های بافته شده و توری.
- قاب - به هر نوع ظرف اطلاق می‌شود.
- قابلاما - دیگ مخصوص پخت غذا با درپوشی از جنس خودش.
- قاپاق - در و سرپوش هر ظرفی.
- قاپاقلی قابلاما - دیگ‌هایی که درپوش دارند.
- قاپان - ترازویی جهت توزین وزنهای بالا با ظرفیت $\frac{1}{10}$ وزن.
- قاپاجاق - چنگال‌های دسته‌بلند برای آشپزی.
- قالخان - سیر. از ادوات جنگی.
- قاراجی - سیخی جهت به هم زدن آتش اجاق.
- قارماق - چوب ماهیگیری.
- قارماقلی آغاج - چوبی که بر سرش چنگال فلزی دارد و به کار میوه‌چینی می‌آید.
- قارمانج - وسیله‌ای جهت مخلوط کردن مایعات.
- قارقی - انبرک از جنس نی جهت کارهای طبی و ظریف.
- قارپیز توری - توری که جهت حمل هندوانه بکار می‌رود.
- قازان - دیگ‌هایی به شکل مخروط مانند، مسی.
- قازانچا - دیگ کوچک مسی.
- قازان قابی - کیسه‌های بزرگ چرمی جهت حمل دیگ‌ها در سفر و حضر.

- قائلی - ارابه دستی ساخته شده از چوب جهت حمل میوه.
- قائانا - فنجان‌های بزرگ آبخوری با یک دسته.
- قائتارما - هرگونه لجام به جهت حیوانات.
- قارایق - میخ بزرگ از جنس چوب.
- قاش پیچاقی - چاقوی کوچک و لبه تیز به جهت برداشتن ابرو.
- قاشیق - وسیله خوردن مایعات، غذا، قاشق.
- قاش قابی - ظرف کوچک برنجی جهت تهیه رنگ ابرو از وسایل آرایش بانوان. (قاش جامی)
- قدح - پیاله‌هایی کوچک جهت صرف مایعات.
- قدارا - آلت قتاله، بزرگتر از قمه، کوچکتر از شمشیر.
- قربیل - اله ک.
- قره‌بینه - آلت قتاله، اسلحهٔ باروت‌دار با لولهٔ دراز و رنگ سیاه.
- قرآن قابی - ظرف مخصوص نگهداری از قرآن مجید، چوبی، نقره‌ای، طلایی، پارچه‌ای و چرمی می‌تواند باشد.
- قشبو - بُرس زبر و دسته‌دار به جهت شستشوی اسب و دیگر حیوانات.
- قلم - تیغچه‌های فلزی در اندازه‌های گوناگون به جهت تراش دادن سنگ و چوب.
- قلم - از نی بریده می‌شود. جهت خوشنویسی، با تنهٔ چوبی و نوک فلزی.
- قلم‌لیک - جای قرار دادن قلم‌ها، از هر جنس و نوع و شکل می‌تواند باشد. قلم‌دان.

- قلیان - جهت دود کردن تنباکو به کار می‌رود.
- قلیان کوپو - مخزن آب در زیر قلیان.
- قلیچ - شمشیر دو لبه.
- قلیف - جای چرمی یا فلزی قلیچ که به کمر بسته می‌شود.
- قلمه‌گیر - چاقوی لبه دندانه‌ای مخصوص باغبانی.
- قلبیر - از نوع الک با توری درشت.
- قلاده - بند چرمی به دور گردن حیوانات بسته می‌شود.
- قلم‌کار - سفره‌های پارچه‌ای قلمکار شده.
- قناره - چنگال‌های فلزی مخصوص آویزان کردن گوشت در دکان‌های قصابی.
- قلم‌لیک - جای قرار دادن قلم به صورت موازی، از فلز.
- قندیل - چراغ‌هایی که سوخت آن شمع است و به تعداد فراوان در آن تعبیه می‌شود.
- قنددان - ظرف به جهت ریختن قند خرد شده.
- قند تخته‌سی - تخته یک پارچه‌ای که قند را بر روی آن خرد می‌کنند.
- قند سیندیران - قند شکن.
- قند قئیچی‌سی - قیچی کوچک و تیزی مخصوص خرد کردن قند.
- قمچی - شلاق چرمی با دسته چوبی جهت حیوانات.
- قهوه‌نوز - ظرف گلی دهان‌گشادی که جهت ریختن عسل از آن استفاده می‌شود.
- قهوه بارداتی - فنجان‌های نعلبکی دار و کوچک جهت صرف قهوه.

- قولتوق ساعاتی - ساعت زنجیردار و گرد و کوچکی که در جیب بغل گذاشته می‌شود.
- قورنا - لگن سنگی یک پارچه‌ای که در زیر شیر آب یا تلمبه و یا حمام‌ها گذاشته می‌شود.
- قورود آهن - ظروف سفالی همانند لگن جهت ساییدن کشک.
- قورود آلی - دسته‌چوبی و دندانه‌دار جهت ساییدن کشک.
- قوشقون - تسمه چرمی که از زیر دم حیوان رد شده و به دو طرف زین وصل می‌شود.
- قوشقو - میخ‌های چدنی تیز و ضخیمی که برای سوراخ کردن سنگ از آن استفاده می‌کنند.
- قولوق - کیسه‌های کوچک ترمه‌ای جهت حمل پول.
- قوغلوق - کیسه‌های مخصوص نگهداری مواد غذایی خشک.
- قوغلوق قابی - کیسه‌هایی با ته گرد و بند دو طرفه جهت جای دادن وسایل خیاطی.
- قولو کوده - همان ساپاق می‌باشد.
- قولچاق - مچ بندهایی که تا زیر بازو کشیده می‌شوند و موقع کار به دست می‌کنند. از جنس چرم یا پارچه و گاه فلزی.
- قوم قوما - ظرف آب در موقع سفر. قمقمه.
- قوورما قازان - چنگک آهنی با دسته چوبی جهت برداشتن گوشت قورمه از ظرف آن.
- قمه - آلت قتاله، به اندازه چاقوی معمولی با دو لبه و تیز.

قمیمش	- نی، از جنس چوب برای هر منظور و هر مصرفی.
قمیش	- چوب توخالی چیق.
قمچی	- تسمه چرمی کوتاه با دسته چوبی جهت اسب‌سواری.
قنیش	- کمر بند چرمی و تسمه‌های چرمی.
قنیش	- تسمه چرمی جهت تیز کردن وسایل سلمانی.
قنئی	- سوزنی به اندازه تقریبی ۱۰ سانتی‌متر جهت دوخت و دوز در کارگاهها.
قنیف	- از فلز یا پلاستیک ساخته می‌شود جهت انتقال مایعات. گاه صافی هم دارد. قیف.
قنچی	- آلت فلزی تیز جهت برش. قیچی.
قنفل	- آلتی جهت بستن درها و دریچه‌ها. قفل.
قین	- غلاف چرمی برای قمه.
قیر به	- مشگ آب از چرم و دسته‌دار جهت آویختن به شانه.
قیرخ‌انبار	- جعبه یا صندوقی جهت قرار دادن هر چیز. چهل انبار.
قیلخیزان	- ظرف مسی با زائده‌ای طولانی در انتها که به کار عرق‌گیری می‌آید.
قیسقاچ	- انبر دستی.
قیرپاچ	- شلاق‌های چرمی جهت حیوانات.
قیر بوشقاسی	- بشکه‌های فلزی جهت حمل قیر.
قیقاچ	- چوبی با انتهایی دو شاخه به جهت گرفتن مار و موش.
قیقاچ	- رحل قرآن خوانی.
کاسا	- ظرف در باز و گرد. از هر جنس و اندازه. کاسه.

- کاغیذ دیرناقی - گیره فلزی دیواری مخصوص آویزان کردن کاغذ.
- کَپَرَه - آبکش‌های بزرگ حصیری.
- کَپْچَه - ماله‌های مخصوص رنگرزی و نقاشی در و دیوار.
- کَپْچَه - تور دسته‌دار ماهیگیری.
- کراوات - تخت از جنس ورشو جهت نشستن یا خوابیدن. تخت روان.
- کرهز - طاس بزرگ و زنجیردار جهت آب خوردن.
- کرز - حوض‌های سیمانی یا سفالی جهت دوشاب‌گیری.
- کره‌نی - شیپور بزرگ مخصوص حمام یا بازار یا کارخانه.
- کره‌نی - دودکش اجاق، منقل یا سماور. از فلز یا سفال.
- کرپیچ قالبی - قالب چهارگوش چوبی برای بریدن آجر.
- کرواشان - چوبی با ارتفاع ۲ متر جهت چیدن میوه و غیره.
- کریش قابی - ظرف مخصوص تهیه سریش.
- کرکیز - یا کرکی، تیشه فلزی با دسته چوبی جهت کار بنایی.
- کسسه‌ک - دو دایره تو در تو جهت گلدوزی و خیاطی.
- کشکول - دلوهای درویشی از جنس استخوان یا چوب یا فلز.
- کفگیر - قاشق مانند بزرگ با پنجه پهن جهت کشیدن پلو.
- کَفَّه - نسمه آهن‌داری که کفاشها به موقع کار به داخل دست خود می‌بندند.
- کندیل - طناب‌های ضخیم از هر جنس.
- کندی - انبارهای چوبی آرد، گندم، ذغال، هیزم.
- کَم - الک‌هایی بزرگ با توری درشت.

- کم - الکت پایه‌دار و چهارچوبه که بر روی زمین می‌ایستد و به کار بنایی می‌آید.
- کمچه - وسیله کار بنایی که بصورت ورقه‌ای است نیم آن آهن و نیم دیگر تخته است.
- کلید - آچار، جهت باز کردن قفل و در بکار می‌آید.
- کلبتین - آلتی جهت کشیدن میخ یا دندان. با دسته بلند و دهانه کوچک و ظریف.
- کله‌گیر - کیسه پارچه‌ای با دهانه چرمی و بند چرمی جهت بستن به سر حیوانات موقع استراحت.
- کوتان - گاو آهن بزرگ.
- کوتوی - تخته پایه‌دار مخصوص بریدن گوشت.
- کوپون - سندان آهن‌گران.
- کوپ - خمره‌ها در هر جنس و هر اندازه.
- کوپه - بادکش بلوری یا سفالی، در کار حجامت لازم است.
- کوپه - ظرف کوچک سفالی با درب سفالی و رنگ پخته.
- کوبولوک - غلاف چرمی طپانچه. غلاف.
- کورد آغزی - مسبد حصیری دو طرفه جهت حمل سبزیجات و میوه‌جات بر روی چهارپایان.
- کورسی - چهار پایه بزرگ جهت فصل زمستان. کرسی.
- کوره اوجاق - اجاق سفالی قابل حمل.
- کوردون - زنجیر ظریف جهت ساعت بغلی.

- کورویه - روکش چرمی کالسکه.
- کورهک - پارو. جهت برف رویی.
- کورهک - پارویی با دسته بلند جهت بیرون آوردن نان از تنور دیواری.
- کوزه - ظرف سفالی جهت آب.
- کومور کندی‌سی - انبار چوبی ذغال.
- کومور اطوسی - اطوی ذغالی.
- کومور خهک اندازی
- خاک انداز مخصوص برداشتن ذغال.
- کولونگ - آلت نوک تیز با دسته چوبی جهت کندن زمین و کار بنایی.
- کولچکه‌ن - بیل مخصوص حمل خاکستر.
- کونگ - لوله سفالی مخصوص عبور آب. گونه.
- کونده - چهار پایه‌ای فلزی با صفحه چوبی ضخیم جهت بریدن گوشت در قصابی‌ها.
- کوفه - سبد دو طرفه‌ای که بر روی اسب یا قاطر انداخته می‌شود.
- کووت - وان مرمرین داخل حمام.
- کیلولوق داش - سنگ ترازوی یک کیلویی.
- کیروانکا - قفل فلزی با وزن ۸۸ مثقال که به جهت وزن کشی هم از آن استفاده می‌شود.

- گبیره - کیسه‌ای زمخت برای شستن اسب یا فرش و گلیم.
- گردسوز - چراغ نفتی با نفت‌دان کوچک و لامپایی گرد و کوتاه.
- گرومافون - آلت پخش موسیقی از روی صفحات مخصوص آن با بلندگو و هندبیل کوچک.
- گزه م - چاقوی مخصوص کفاشان جهت برش رویه و چرم.
- گژ - طناب‌های گره‌دار مخصوص اندازه‌گیری به جای متر و سانتی‌متر.
- گیش - سینی‌هایی مخصوص فر قنادی‌ها و پخت شیرینی و نان روغنی.
- گننه ن - زنجیری که به گردن حیوانات بسته می‌شود.
- گولدان آلتی - ظرف‌های سفالی یا فلزی جهت گذاشتن در زیر گلدان.
- گول قنیچی‌سی - قیچی مخصوص کار باغبانی.
- گولدان - ظروف از سفال یا چینی یا بلور جهت گذاشتن یا کاشتن گل.
- گولاب‌دان - ظرف چینی یا بلور دسته‌دار و لوله‌دار جهت جای دادن گلاب.
- گودوش - ظرف سفالی گرد و کوچک و در دار.
- گوپان - کلنگ تک سر و بزرگ مخصوص کار بنایی.
- گورگور - پیره‌مسی بزرگ جهت جوش آوردن ظروف بزرگ و غذای فراوان.
- گورگور - پیره‌مسی با لوله انتقال شعله جهت ذوب نمودن قیر.
- گوشه‌بند - تخته‌های سه گوش و نیمه پایه به جهت کوبیدن به گوشه‌های اطاق. طاقچه چوبی.

گوموش آياق داشی

- سنگ پایي با دستگیره نقره‌ای. مخصوص عروس و داماد.

گوج - دیگ‌های سفالی.

گوبهک داشی - سنگ یا تخته‌ای که در سکوی حمام می‌گذارند و استحمام کنندگان برای عرق کردن بر روی آن دراز می‌کنند.

گویوم - پارچ مسی آب.

لاله - چراغ با شیشه‌های مشبک و رنگی و گاه زنگوله‌دار که در درون آن شمع قرار داده و روشن می‌کنند.

لاله - چوبی بلند که بر سر آن شانه‌ای فلزی و ظرفی گود قرار دارد. به کار چیدن میوه می‌آید.

لامپا - هرگونه چراغ نفت‌سوز روشنائی.

لان‌چین - نوعی پاتیل فنادی با دری تنگ‌تر نسبت به تیان.

لاواش یاپان - همان روفه‌ده می‌باشد به شکل بیضی.

لنتر - چراغ زنجیرداری که از سقف آویزان می‌شود.

لوم - میله‌های فلزی با نوک تیز در اندازه‌های مختلف جهت شکافتن سنگ و بتن آرمه.

لوله‌یین - آفتابه‌ای از جنس سفال.

لیف مجمعی‌سی - سینی برنج کوچک جهت گذاشتن وسایل حمام در آن.

لیهن - ظرف مسی دهان‌گشاد جهت حمام و شستشو

- لیهن - ظرف برنجی با دهانه‌ای خمیده و در مشبک جهت شستشوی دست بر سر سفره.
- لیهن - هر گونه ظرف کم عمق و دهان گشاد و جهت ریختن آب یا شستشو.
- لیقه - ابریشم خامی که درون مرکب ریخته می‌شود.
- هَپیتَگه - ظروف کوچک نقره‌ای یا جواهر نشان به جهت نگهداری طلا و جواهر.
- هَوَنگ - ظرف فلزی استوانه‌ای دهان باز جهت کوبیدن دانه‌ها و غیره. هاون.
- هونگ دسته‌سی - دسته فلزی و لوله مانند با انتهای کلفت تر به جهت کوبیدن دانه‌ها و ادویه‌جات در هونگ. دسته هاون.
- هویزه - همان جیلو می‌باشد.
- هیبه - خورجین دو طرفه‌ای که بر روی اسب یا قاطر یا الاغ می‌گذارند.
- ناسیرقا - ظرف تخته‌ای گرد با چهار دسته جهت حمل مالات‌های بنایی.
- نال - هلال فلزی که به شُم حیوانات کوبیده می‌شود.
- ناجاک - تبر فلزی با دسته کوچک.
- ناجای - چاقوی لبه پهن و تبر مانند کفاشی.
- نارگیله - بدنه فلزی یا بلوری یا چوبی قلیان.
- نردووان - پله‌های چوبی جهت بالا رفتن. نردبان.

- نَسَق‌لیق - جای قرار دادن اسناد و مدارک به شکل استوانه و از جنس نقره یا دیگر فلزات.
- نعلبکی - ظرف چینی یا بلور یا سفالی جهت ریختن چای و یا قرار دادن زیر استکان.
- نیره - ظرف مسی با یک دسته و درب محکم جهت تکان دادن شیر به جهت گرفتن چربی آن.
- نِهاله - ظرف صاف مسی که به زیر بشقاب ها گذاشته می‌شود.
- نَنّی - گهوارهٔ کودک.
- نفت بوشقاسی - بشکه‌های شیردار و پایه‌دار مخصوص نفت.
- نوختا - تسمه چرمی که به گردن حیوانات اهلی آویخته می‌شود.
- نوشور مجمعی‌سی
- سینی مشبک لبه پهن جهت گذاشتن روشور و صابون در آن.
- نوغا - یا نووا ظرف چوبی با پوشش پارچه‌ای ضخیم در زیر آن و یک دسته جهت دستگیره - جهت کار بنایی.
- نوو - آب راه فلزی آسیاب.
- نووا - آبشخور حیوانات که از جنس فلز است.
- نوچا - ناودان‌های فلزی مخصوص کارگاه دوشاب‌گیری.
- نین - لانهٔ چوبی و توری مرغ و خروس و کبوتر.
- نیم‌چره‌ک - قابلمهٔ کوچک مسی با ظرفیت تیر چارک.
- نیمچه - بشقاب‌های کوچک از هر جنس.

نی‌های توخالی جهت دود کردن قلیان.	نی قلیان
- بشقاب‌های کوچک مسی.	نیمچه
- ظرفهای بلوری بزرگ جهت قرار دادن میوه.	واز
- از وسایل دود کردن تریاک.	وافور
- الک با توری بسیار نازک جهت مصارف آشپزخانه و مواد غذایی.	وال‌اله‌کی
- بقچه‌های چرمی کوچک با دگمه و منگنه که به جای چمدان از آن استفاده می‌شود.	والیز
- سطل‌های مخصوص حمل آب.	وئردیه
- آلت چوبی با دو دسته باریک و میانه‌ای کلفت جهت پهن کردن کننده خمیرنان.	وَرَدَنَه
- چوبهایی با میخ‌های مرتب جهت آویزان کردن انگور و میوه.	وَرَز
- ظرف فلزی با دهانه‌ای تنگ و گردنی دراز و یک دسته جهت حمل آب از چشمه.	وِدیه
- ظرف‌های کوچک همانند طاس جهت گرفتن و سمه.	وسمه قابی
- ملاقه تخته‌ای و بزرگ.	مایلاخ
- قفل لوله‌ای با کلید پیچی	مارا
- ظرف آب مکعب شکل و سبک به جهت مسافرت یا سربازها.	ماتارا
- چنگال فلزی با دسته چوبی جهت جابجائی علوفه.	مانگیر

- مانتار - چوب پنبه استوانه‌ای جهت سر شیشه‌ها.
- ماهوت سیله‌ن - برس مخصوص پاک کردن لباس و ماهوت.
- مالا - آلت فلزی با دسته چوبی جهت صاف نمودن دیوار، به جهت بنایی.
- ماشنا - انبرک دو شاخه جهت گرفتن آتش و غیره.
- ماشنا - انبرک‌هایی از جنس نقره و یا برنجی جهت سرسفره و غذا.
- ماهی طشنت - طشت مسی میان باریک.
- مپه - فانوسی که بر روی شیشه توری هم دارد.
- مترهت - کاسه‌های بزرگ سفالی جهت ریختن ماست و ترشی و رب.
- مققاب - مته آهنی جهت سوراخ کردن چوب یا دیوار.
- مققاب - گیره دو شانه جهت کندن موی ابرو، وسیله آرایش بانوان.
- مققاب - انبرک بسیار کوچک جهت کارهای پزشکی و زرگری.
- مردنگی - ظرف بلور همانند گلدان به جهت گل و یا وسایل کار هنری.
- مرفش - جای رختخواب یافته شده از فرش.
- مرمری - جاروی نرم تهیه شده از گیاهی به همین نام.
- مَزَقَل - ظرف مسی با دهانه باریک و حجم زیاد جهت نگهداری شیر و دوغ.

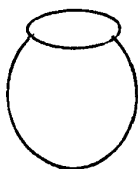
مَزغَل	- کلید آهنی با رمزهای ۷ الی ۱۴ عددی.
مجمعی	- انواع و اقسام سینی از هر جنس و به هر اندازه.
مسله‌ی	- شیر سنگی یا حوض سنگی که دائماً آب از آن جریان دارد و به آن قسم می‌خورند.
مسواک	- سماوری با آلیاژ ورشو و طلا و مهرهای متعدد.
مشویه	- آب خورهای بزرگ از جنس فلزی.
مشگفه	- ظرف فلزی دسته‌دار همانند لیوان بزرگ جهت استحمام.
مَعَجَر	- نرده چوبی ظریف جهت بستن گل در گلدان.
مَلَاقَا	- قاشق بسیار گود جهت کشیدن مایعات. ملاقه.
مقصوره	- پاراوان‌های پارچه‌ای یا چوبی یا چرمی.
مَقَاب	- مراجعه شود به متقاب.
مقرّه	- فرقره‌های چینی جهت عبور دادن سیم برق.
مکبّه	- سیدهایی ساخته شده از چوب و به شکل مخروط.
میره	- ظرف‌های چوبی کم عمق جهت حمل انگور.
منگنه	- گیره فلزی جهت بستن چوب در نجاری.
منگه‌ش	- ماسوره پارچه‌بافی.
منقل	- ظرف فلزی یا سفالی جهت روشن کردن ذغال.
منقل آلتی	- ظرف فلزی یا سفالی صاف جهت گذاشتن به زیر منقل.
موتال	- پوست گوسفندی که بهم دوخته شده و تنها یک دریچه دارد و جهت نگهداری پنیر است.

- موشار - اره بزرگ با دو دسته چوبی در دو طرف جهت بریدن درختهای بزرگ توسط دو نفر. مینشار.
- موشکات - چراغ‌هایی با نفت‌دان مرمرین و یک پارچه.
- موشکوک - نی چوبی توخالی در اندازه‌ها و فرمهای مختلف جهت قرار دادن سیگار بر سر آن.
- مولچی - استخوان عاج باریک و تراش شده جهت مالیدن سرمه به چشم.
- موفله - ظرف گلی با دهانه محکم جهت گرم کردن غذا در درون آتش.
- موهور - تربت که جهت ادای نماز استفاده می‌شود.
- موهور - (مُهر) - علامتی که افراد به امضای اضافه می‌کنند.
- موهور - علایم کوبیده شده بر اجناس و اشیاء که نشان از فرد یا کارخانه یا سال یا جنس آن شئی دارد.
- میخ کسه‌ن - انبرک جهت بریدن میخ.
- میز - سینی‌های دور هلالی و ضخیم که در موقع استحمام بر روی آن می‌نشینند.
- میزراخ - نیزه کوچک و نوک‌دار جهت شکار.
- میضراب - مضراب. آلت کوچک جهت نواختن سیم تار و ساز.
- میسمار - میخ بزرگ آهنی.
- میسمان - ظرف در دار چینی جهت نگهداری مشک خوشبو و معطر.

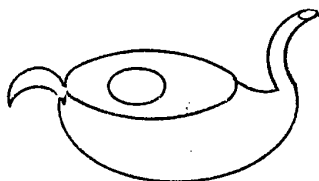
- میس‌کوپ - خمره‌های مسی با دریچه‌های محکم از مس. به جهت روغن.
- میفا - هر شئی ساخته شده از شیشه لعاب‌دار.
- میلاب - تخته‌ای توخالی و نی مانند که بر درون کوپ قلیان قرار می‌گیرد.
- میل - سیم‌های فلزی و محکم جهت بافتن کاموا.
- میل - از آلات ورزش.
- میلچی - مراجعه شود به مولچی.
- میلچه‌ک اولدورهن
- میگس‌کش. آلتی توری با دسته‌ای بلند.
- یاببا - پارو یا شان‌های که برای درو کردن خرمن از آن استفاده می‌کنند.
- یاتاقان - دشنه.
- یاشلاق - شلاق چرمی مخصوص اسب سواری.
- یالاق - طشت یا کاسه‌ای سنگی که در زیر جریان آب می‌گذارند و حیوانات از آن آب می‌خورند.
- یالمان - تیغه دسته‌دار و بلندی که جهت خرد کردن علوفه بکار می‌رود.
- یتیم‌بورگی - قابلمه مسی مخصوص کته با دهانه‌ای گشاد و انتهای تنگ.
- یاغ‌کویپی - خمره‌های مسی و یا آلومینیومی و یا برنجی و دردار جهت نگهداری روغن مصرفی آشپزخانه.

- یاغ بال - بلورهای کوچک و رنگارنگ که به جهت تزئین در تنگ‌های بلوری آب می‌ریزند.
- یاغ قابی - دیگ‌های مخصوص ذوب روغن و گرفتن روغن حیوانی جهت مصرف غذایی.
- یاییق - فاشق‌های چنگال مانند جهت گرفتن کره از میان شیر داخل نهره.
- یای - کمان، چوب خمیده وزه‌دار.
- یخدهن - صندوق‌های چوبی با روکش فلزی و جای کلید و قفل جهت نگهداری اشیاء قیمتی و با شخصی در منزل، بخدان.
- یَهَر - قسمت چرمی رویه زین اسب.
- یئلیپیک - بادبزی که از حصیر و بابرگه‌های درخت خرما بافته می‌شود.
- یون آغاجی - چوبی از درخت آلبالو یا گلابی جهت زدن پشم رختخوابها.
- یون قئیچی‌سی - قیچی‌های مخصوص چیدن پشم گوسفندان.
- یوخایایان - تخته کوچک و گردو پایه‌دار مخصوص پهن کردن کننده خمیر با وردنه.
- یومورتا - قالب فلزی یا چوبی جهت تعمیر جوراب.
- یومورتاسله‌سی - سبد فلزی مخصوص چپل تخم مرغ.
- یورقان اینه‌سی - سوزن مخصوص دوخت لحاف.
- یووگو - غلتک‌های بتنی یا فلزی جهت صافکاری پشت بام و یا کف ساختمان.

پیتی

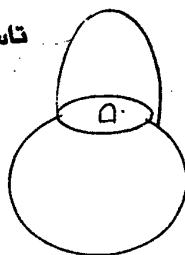
پیه سوز

کیروانکا

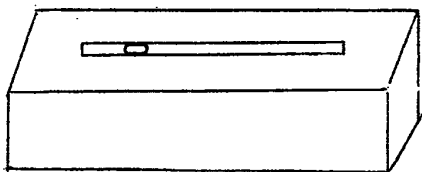
تاس کباب

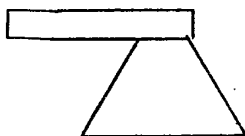
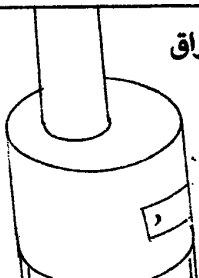
ناسیرقا

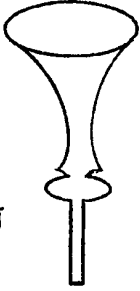
تراز

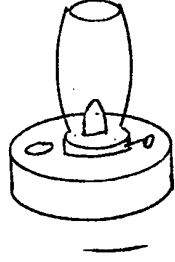
توواراق

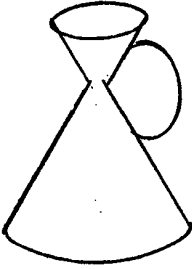
آتش دان

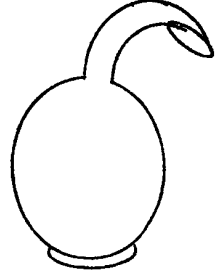
گردسوز

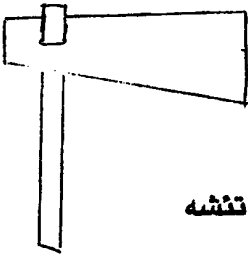
اولچو

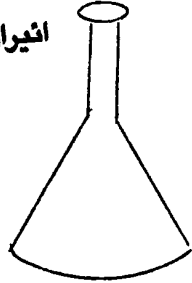
امبيق

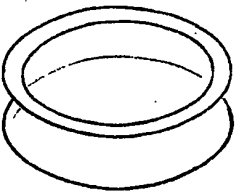
تخشه

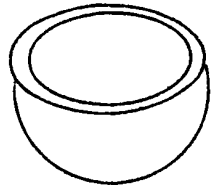
انيران تونگی

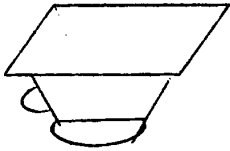

بنییمی طشت

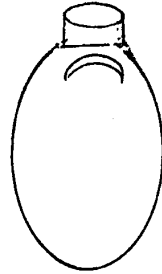

پاتیل

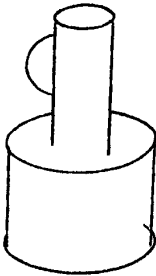

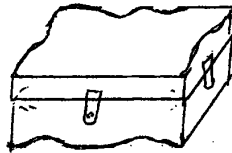
نوغا

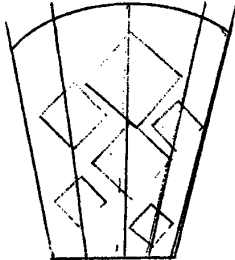
نهره

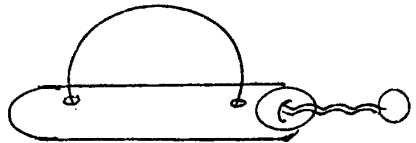
وديه

واليز

معجر

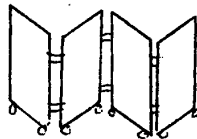

مارا

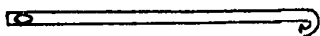
قورودالى

مقصوره

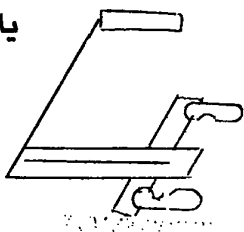
شیش

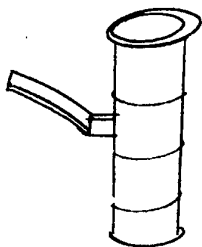
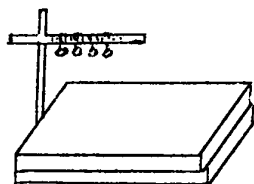
شیرلی گودوش

یالمان

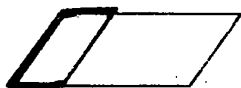
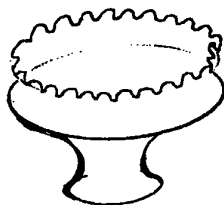

قاپان

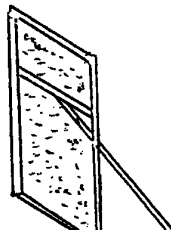

کره نی

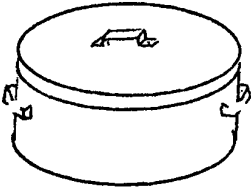
قلخیزان

گمچه

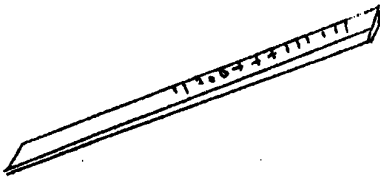
بادیه

الایی

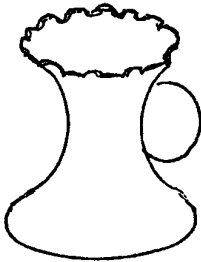
چنگه

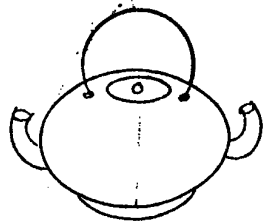
چاپاجاق

حامام قلخیزانی

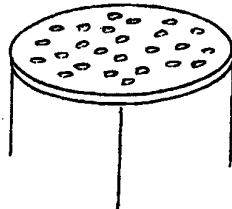
چیف چایدان

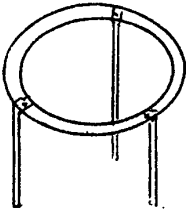
حلقه رجه

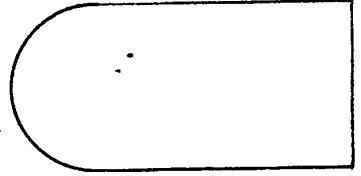
حامام سه پایاسی

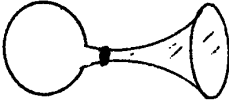
سه پایا

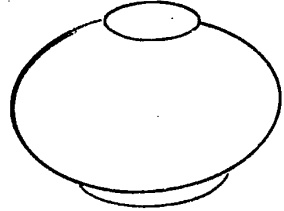
سماور مجمعی سی

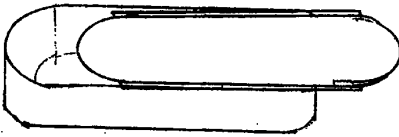
سوت ساغان

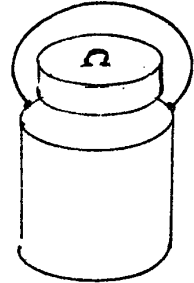
سوت بارداغی

سورمه‌لی قلمدان

یاغ کوپی

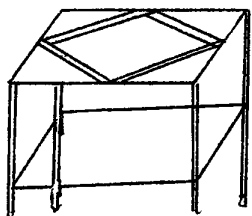
شوتله‌سیمی

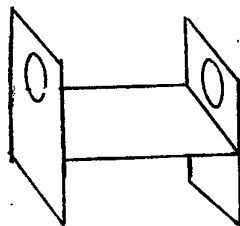
شربت قاشیقی

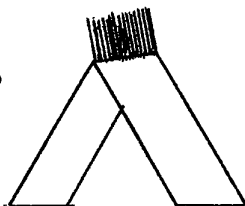
خرچو

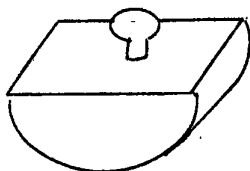
حنا تخته سى

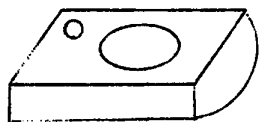
داراخ

خوشکین

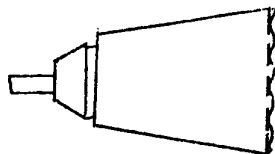
ديبه ي

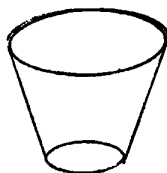
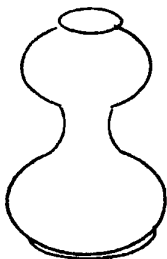
ديبه ک داشى

دغه

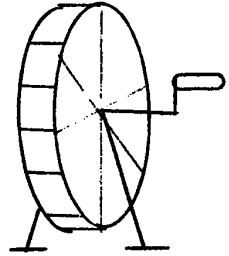

سور نيش

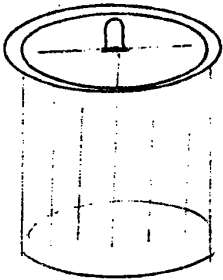

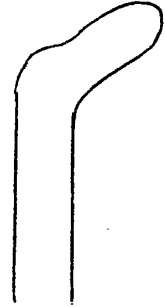
ایچی

چهره

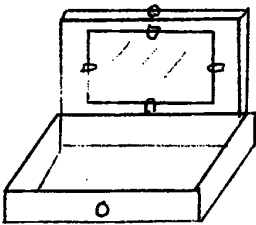

بانکا

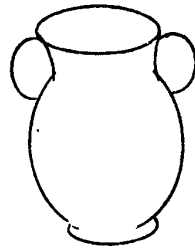

یومورتا

بزمک جعبه سی

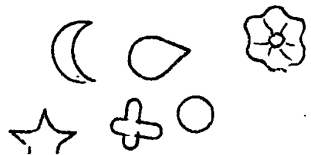
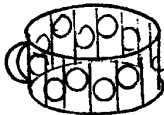

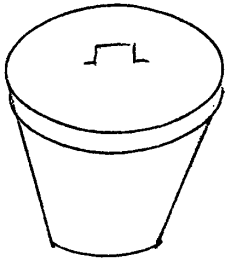
توتنی

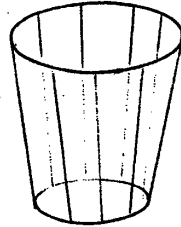
یاغ بال

پایا

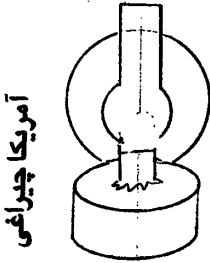

بنیم بورکی

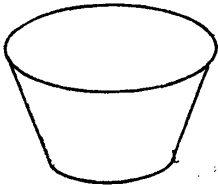
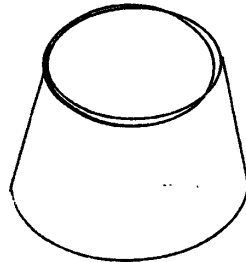

آبخوری

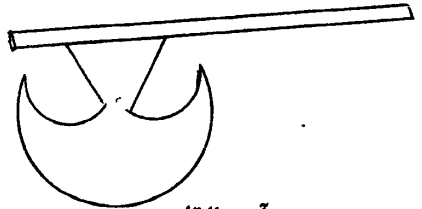

آمریکا چیراشی

اوج باتمانلیق

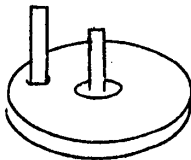

استانبولی

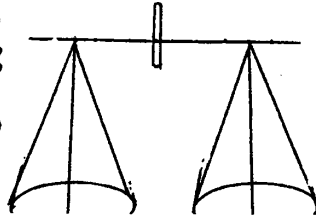

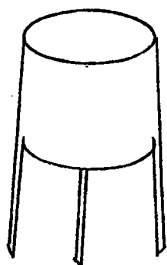
آی بالتا

ال دگیرمانی

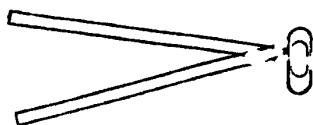

ال ترازسی

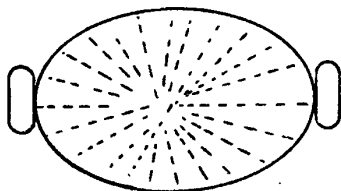

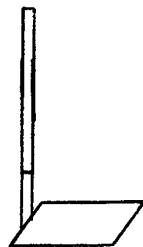
کونده

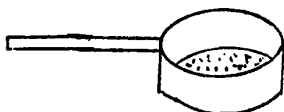
انبر

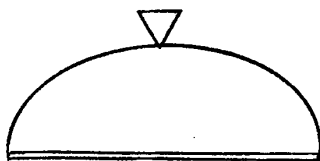
اود قاپاقی

اوت‌چکهن

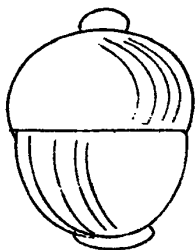

اوزه‌ریک قابی

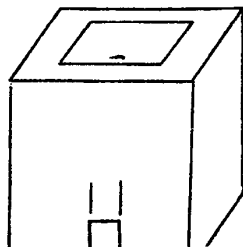

اود بوغان

موقله

اوزن کندی‌سی

قیمت ۵۰۰ تومان

انتشارات زینب تبریز

ص. پ ۳۳۶۹ - ۵۱۳۳۵ - تلفن: ۵۲۲۵۶۷۰ - ۴۱۱